

Obsah

Úvod.....	8
1. Charakteristika technologie lití kovů pod tlakem.....	10
1.1. Hospodárnost tlakového lití	12
1.1.1. Ekonomické a technologické porovnání lití pod tlakem s jinými výrobními metodami	16
1.2. Automatizace pracovišť tlakového lití	19
1.2.1. Základní principy	19
1.2.2. Automatizována technologická pracoviště tlakového lití.....	21
2. Technologické parametry lití kovů pod tlakem.....	25
2.1. Parametry lisovacího systému	25
2.1.1. Lisovací rychlost pístu v průběhu licího cyklu.....	28
2.1.2. Měrný tlak na slitinu v průběhu licího cyklu.....	30
2.1.3. Doba plnění dutiny formy	30
2.2. Teplotní parametry procesu lití	32
2.3. Parametry plynoucí z vlastností taveniny.....	34
2.3.1. Vliv plynů v roztavených slitinách.....	34
2.3.2. Vliv maziv na plynový režim formy	35
3. Stroje pro technologii lití kovů pod tlakem.....	37
3.1. Tlakové licí stroje.....	37
3.1.1. Lití s teplou komorou	37
3.1.2. Lití se studenou komorou.....	38
3.2. Hlavní konstrukční uzly strojů pro lití kovů pod tlakem.....	40
3.2.1. Lisovací mechanismus	41
3.2.2. Uzavírací mechanismus	43

3.2.3.	Pohon tlakových licích strojů	47
3.3.	Určení velikosti tlakového licího stroje.....	48
3.4.	Přídavná zařízení pro tlakové lití.....	50
3.4.1.	Dávkovací zařízení.....	50
3.4.2.	Zařízení pro vybírání odlitků.....	52
3.4.3.	Zařízení na ošetřování formy	52
3.4.4.	Ostříhovací lisy	53
4.	Tlakové licí formy.....	54
4.1.	Hydrodynamické základy proudění tekutého kovu v dutině formy	55
4.1.1.	Režim plnění v dutině formy.....	55
4.1.2.	Průběh plnění v dutině formy.....	58
4.2.	Základní části forem pro lití kovů pod tlakem	61
4.2.1.	Tvarová dutina formy.....	61
4.2.2.	Temperačný systém.....	61
4.2.3.	Vtokový systém.....	62
4.2.4.	Vyhazovací systém.....	64
4.2.5.	Odvzdušňovací systém.....	64
4.2.6.	Upínací a vodící elementy	66
4.3.	Materiál na výrobu forem.....	66
4.3.1.	Životnost forem	66
4.3.2.	Požadavky na materiál pro výrobu forem	67
4.3.3.	Vliv legujících prvků na vlastností ocele	69
4.3.4.	Směry vývoje materiálů pro výrobu forem	71
4.4.	Proces návrhu a zhotovení nové formy	71
4.5.	Konstrukce forem.....	75

4.5.1.	Konstruování součástí pro lití pod tlakem.....	79
4.5.2.	Konstrukce vtokových systémů.....	90
4.6.	Tepelné poměry v soustavě odlitek-tlaková lící forma	104
4.6.1.	Tepelná bilance tlakové lící formy	107
5.	Vady odlitků.....	113
5.1.	Klasifikace vad odlitků.....	114
5.1.1.	Vady tvarů, rozměrů a hmotnosti (100)	115
5.1.2.	Vady povrchu (200)	120
5.1.3.	Porušení souvislosti (300)	126
5.1.4.	Dutiny (400)	130
5.1.5.	Makroskopické vměstky a vady makrostruktury (500).....	135
5.1.6.	Vady chemického složení, nesprávné fyzikální nebo mechanické vlastnosti (700).....	137
6.	CAX technologie ve slévárenství.....	140
6.1.	Matematické modely v simulačních programech.....	141
6.1.1.	Metoda konečných diferencí - FDM	141
6.1.2.	Metoda – CVM.....	142
6.1.3.	Metoda konečných prvků – FEM.....	143
6.2.	Simulační programy	144
6.2.1.	NovaFlow&Solid	146
6.2.2.	PamCast.....	147
6.2.3.	MAGMASoft	147
6.2.4.	Simtec/Wincast.....	148
6.2.5.	ProCAST	149
6.2.6.	SIMULOR.....	150

6.3.	Rapid Prototyping	151
7.	Progresivní směry vývoje lití pod tlakem.....	153
7.1.	Vakuové lití pod tlakem (vacuum pressure die casting)	154
7.2.	Lití s krystalizací pod tlakem (squeeze casting).....	155
7.3.	Semi Solid Metal (SSM) proces	158
7.3.1.	Rheocasting	159
7.3.2.	Thixocasting.....	160
7.3.3.	Thixoforming	161
7.3.4.	Thixomoulding.....	162
7.3.5.	Sub – Liquidus – Casting	163
Závěr		165
Zoznam použitej literatúry		166